

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 384/2020-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Roberta Šorla predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] právne zastúpeného JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom, Sibírska 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sk 40/2018 z 29. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sk 40/2018 z 29. októbra 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ žiadosťou o dôchodok z 2. septembra 2016 požiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku od 15. júla 2016, odo dňa dovŕšenia veku 57 rokov. Sociálna poisťovňa rozhodnutím č. 590 715 6310 0 zo 17. januára 2017 (ďalej len „rozhodnutie Sociálnej poisťovne“) žiadosť sťažovateľa o priznanie starobného dôchodku podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) zamietla. Sociálna poisťovňa dospela k záveru, že sťažovateľ nezískal najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona o sociálnom zabezpečení a nebol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e) zákona o sociálnom zabezpečení, a preto mu nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení k 15. júlu 2016 nevznikol. Tiež uviedla, že § 174 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení sa na sťažovateľa nevzťahuje, pretože sťažovateľ službu zaradenú do 1. kategórie funkcií vykonával do 31. decembra 1994, teda jeho služba netrvala k 31. decembru 1999.

3. O odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ktorým sťažovateľ namietal nepriznanie starobného dôchodku a nezhodnotenie doby jeho štúdia od 1. augusta 1974 do 7. augusta 1976 v I. kategórii funkcií (štúdium 1. a 2. ročníka vojenskej strednej odbornej školy) rozhodol generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne tak, že odvolanie zamietol a rozhodnutie Sociálnej poisťovne ako vecne správne potvrdil.

4. Sťažovateľ sa správnou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne. Správna žaloba bola Krajským súdom v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 45 Sa 15/2017-89 zo 7. júna 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zamietnutá. Krajský súd považoval rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne za zákonné a správne. V odôvodnení rozsudku krajský súd okrem iného konštatoval:

„Vo vzťahu k námietke žalobcu, ktorou s poukazom na § 132 ods. 1 ZSZ napáda nedostatočné vysporiadanie sa s pojmom „ostatná služba“ a protizákonné nezhodnotenie doby štúdia žalobcu od 01.08.1974 do 07.08.1976 v I. kategórii funkcií Sociálnou poisťovňou, správny súd uvádza, že pre posúdenie doby výkonu služby žalobcu zaradenej v I. kategórii funkcií nie je možné vychádzať z nárokov upravených v ustanovení § 132 ods. 1 ZSZ, pretože ustanovenia tohto paragrafu zákona o sociálnom zabezpečení sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov od 1. júla 2002 nepoužijú. V tejto súvislosti len vo všeobecnej rovine správny súd dodáva, že i podľa písmena b) ustanovenia § 12 ods. 1 ZSZ, upravujúceho vznik nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 57 rokov, ak vojak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch, muselo ísť o vojaka z povolania (návetie § 132 ods. 1 citovaného zákona).

Služba vojaka z povolania je kľúčový, resp. zákonom uznaný status, ku ktorému sa viažu nároky vyplývajúce zo zaradenia služby do I. alebo II. kategórie funkcií pre účely dôchodkového zabezpečenia.

V čase nástupu žalobcu do prvého ročníka VSOŠ v Žiline, resp. počas jeho štúdia v 1. a 2. ročníku na predmetnej VSOŠ (august 1974 až august 1976), v zmysle účinných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich sociálne zabezpečenie (zákon č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení účinnom do 31.12.1975 a jeho vykonávacej vyhlášky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1964 Zb.,

ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, ako aj zákon č. 121/1975 o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov), štúdium v 1. a 2. ročníku na vojenských odborných stredných školách nebolo zaradené do I. ani do II. kategórie funkcií, a to ani na základe predmetných zákonov sociálneho zabezpečenia, ani na základe ich vykonávacích všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako štúdium v týchto prvých dvoch ročníkoch VSOŠ nebolo zaradené na základe splnomocňujúcich ustanovení zákonov do rezortných zoznamov príslušných ministrov obrany do I. kategórie funkcií.

Taktiež možno konštatovať, že podľa zákona č. 100/1988 Z. o sociálnom zabezpečení s účinnosťou od 01.10.1988 do 01.01.2004, sporné obdobie prvých dvoch ročníkov štúdia na VSOŠ nebolo zaradené do I. ani do II. kategórie funkcií, a to ani na základe zákonného splnomocnenia ministrom obrany Slovenskej republiky nebola činnosť žiakov vojenských odborných stredných škôl v spornom období štúdia zaradená do I. kategórie funkcií (§ 130 ods. 2 ZSZ). V kontexte s ustanovením § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ZSP) je potrebné vychádzať z uvedeného právneho stavu, pokiaľ sa posudzuje nárok na zníženie dôchodkového veku žalobcu v nadväznosti na požiadavku zohľadnenia jeho štúdia v prvých dvoch ročníkoch na VSOŠ.

V tejto súvislosti správny súd uvádza, že s prihliadnutím na účel sledovaný zákonmi sociálneho zabezpečenia, ktorým bolo pre účely dôchodkového zabezpečenia zvýhodniť vojakov z povolania, nezaradenie činnosti žiakov VSOŠ v predmetnom období do I. kategórie funkcií nemožno kvalifikovať ako opomenutie alebo nečinnosť kompetentných rezortných orgánov správy ozbrojených síl štátu, s následkom ukrátenia vojakov v službe zaradenej do I. kategórie funkcií o ich oprávnené nároky za výkon prípravy na budúce povolanie.

Zaradenie vojenskej služby do preferovanej I. kategórie funkcií zákon zásadne viazal na status vojaka z povolania, pričom ak vojak nastúpil a vykonával základnú (náhradnú) vojenskú službu a po jej skončení bol prijatý do služobného pomeru vojaka z povolania alebo vojaka v ďalšej službe, táto doba výkonu základnej (náhradnej) vojenskej služby sa mu započítavala do I. kategórie funkcií, ak bol ako vojak z povolania po prvý raz ustanovený do služby zaradenej do I. kategórie funkcií (§ 168 ods. 2 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, resp. § 168

vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov).

Uvedenú zákonnú úpravu stanovenia I. a II. kategórie funkcií pre účely dôchodkového zabezpečenia vojakov z povolania je potrebné vykladať v kontexte s účinným Branným zákonom (zákon č. 92/1949 Zb. v znení neskorších predpisov), ktorý stanovil minimálny vek pre účely vzniku brannej povinnosti, t. j. na 1. januára roku, v ktorom občan dovŕšil 17. rok a dobrovoľne prevzatej brannej povinnosti na 1. januára roku, v ktorom osoby nepodliehajúce brannej povinnosti dovŕšia 17. rok (§ 5 ods. 2 a § 6 ods. 1 Branného zákona v znení účinnom do 31.12.1978, aj v znení do 01.01.1998), okrem dobrovoľne prevzatej brannej povinnosti bez ohľadu na vek, avšak za brannej pohotovosti štátu (§ 6 ods. 1 Branného zákona).

Status vojaka definovalo ustanovenie § 2 ods. 2 veta druhá Branného zákona, podľa ktorého vojakmi sa rozumeli osoby, ktoré boli odvedené (§ 15 ods. 1) a mali služobnú povinnosť (§ 20). V tejto súvislosti správny súd podotýka, že ešte nešlo o vojaka z povolania, čo je status potrebný na priznanie služby zaradenej do I. kategórie funkcií.

Samotná skutočnosť, že sa žalobca vo veku 14 - 15 rokov, po ukončení povinnej školskej dochádzky, v súvislosti s nástupom na VSOŠ podrobil odvodovému konaniu, nezakladá ešte jeho status vojaka v činnej službe, nakoľko uvedeným zápisom bol zavedený do vojenskej evidencie a bol podrobený predbežnému zisťovaniu jeho spôsobilosti na vojenskú činnú službu a zisťovaniu možností na zlepšenie zdravotnej a inej spôsobilosti pre výkon vojenskej činnej služby (§ 15 ods. 1 Branného zákona).

Zároveň je potrebné konštatovať, že činnosť 14 až 16-ročných žiakov v prvých a druhých ročníkoch vojenských stredných odborných škôl nemožno subsumovať pod žiadnu z vojenských činných služieb v zmysle ustanovení § 20 ods. 2 písm. a) až g) Branného zákona a rovnako nie je možné konštatovať, že boli u týchto žiakov splnené zákonné podmienky vzniku služobného pomeru vojaka z povolania podľa ustanovení § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov a podľa ustanovení § 24 ods. 1 a 2, § 25 zákona č. 76/1959 Zb. v spojení s § 25 ods. 1 Branného zákona. Vzhľadom na Branným zákonom stanovený

minimálny vek brannej povinnej a dobrovoľnej brannej povinnosti, žiaci VSOŠ mohli skladať prísahu až v 3. ročníku VSOŠ, t. j. v roku, v ktorom dovърšili 17. rok života.

Žiaci VSOŠ až po zložení prísahy vykonávali vojenskú činnú službu, konkrétne základnú vojenskú službu, pričom až po jej absolvovaní boli splnené zákonné podmienky na prijatie vojakov do služobného pomeru vojakov z povolania podľa § 24 ods. 1 a 2, § 25 zákona č. 76/1959 Zb. a na vznik ich povinnosti vojenskou činnou službou podľa ustanovení zákona č. 76/1959 Zb. v spojení s § 25 ods. 1 in fine Branného zákona. V tejto súvislosti správny súd uvádza, že žiadne povinnosti, ktoré žiaci v priebehu 1. a 2. ročníka VSOŠ v rámci výchovného procesu vykonávali a nazývali sa službami (napr. dozorná služba a pod.), hoci sa svojím názvom, obsahom alebo náplňou činnosti javili byť totožné s výkonom činnosti vojakov z povolania, nemožno podradiť pod vojenské činné služby vojakov z povolania v zmysle Branného zákona (§ 20 ods. 1 a 2 v spojení s § 25 ods. 1 citovaného zákona). V tomto ohľade možno na základe vyššie uvedeného konštatovať, že žiaci 1. a 2. ročníkov VSOŠ boli vojakmi mimo činnej služby (§ 20 ods. 4 Branného zákona), a teda ani vo vzťahu k ich činnosti v rámci vzdelávacieho procesu nemohlo byť realizované zaradenie medzi služby vojakov z povolania do I. kategórie funkcií.

Pokiaľ žalobca namieta zneužívanie detskej práce, obmedzovanie osobnej slobody žiakov a prísny režim pri ich výchove počas sporných dvoch ročníkov na VSOŠ, ako aj ich protizákonné ozbrojovanie a porušovanie príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov o zbraniach a streľive a Zákonníka práce, správny súd uvádza, že tieto tvrdené skutočnosti nie sú predmetom súdneho prieskumu zákonnosti žalobou napadnutého administratívneho rozhodnutia a postupu predchádzajúceho jeho vydaniu.

Rovnako možno konštatovať, že ozbrojovanie 14 až 16-ročných žiakov VSOŠ a náplň ich činnosti, hoci podobnej činnosti vojakov v činnej službe alebo službe vojakov z povolania, nezakladali a ani v zmysle Branného zákona a zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov nemohli založiť služobný pomer týchto žiakov ako vojakov z povolania, ktorý je pre účely zaradenia služby do I. kategórie funkcií v zmysle § 120 ods. 1 a 2 zákona č. 121/1975 Z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ako aj podľa príslušných ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, rozhodujúci.

Z uvedeného dôvodu nie je možné preklenúť ani rozhodovacou činnosťou súdov účel sledovaný zákonmi o sociálnom zabezpečení, výlučne vo vzťahu ku kategorizácii preferovaných služieb vojakov z povolania, a kreovať pre účely dôchodkového zabezpečenia vojakov z povolania namiesto príslušného štátneho orgánu na úseku správy ozbrojených síl zoznam činností zaradených do I. alebo II. kategórie funkcií z činností vojakov mimo činnej služby a mimo služby vojakov z povolania. V tejto súvislosti správny súd uvádza, že žalobcom uvádzané stanovisko NS ČSSR sp. zn. Cpjf 46/77 zo dňa 10.10.1977, podľa ktorého súdy mohli podľa výsledkov vykonaného dokazovania vysloviť, že pracovník spĺňa podmienky pre zaradenie do I. či II. pracovnej kategórie v prípade, že práca ním vykonávaná zodpovedala celkom niektorému zamestnaniu zaradenému do I. alebo II. kategórie, vo vzťahu k meritu tejto veci nemožno aplikovať.

Ohľadom listinných dôkazov zabezpečených žalovanou pre účely konania vo veci žalobcom uplatneného nároku na starobný dôchodok, napr. aj žalobcom bagatelizovanej vierohodnosti odpovede Ministerstva obrany Slovenskej republiky č. UFZ-40-10/2017 zo dňa 13.03.2017, správny súd uvádza, že žalovaná správne zabezpečila podklady pre rozhodnutie od orgánov sociálneho zabezpečenia vojakov z povolania, ktoré boli na výkon sociálneho zabezpečenia vojakov z povolania a na vedenie predmetných evidencií určené zákonom (§ 114 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb.), pričom o vierohodnosti nimi vedenej evidencie, pokiaľ nebol preukázaný skutkový opak, nemožno pochybovať.“

5. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 Sk 40/2018 z 29. októbra 2019 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) zamietol. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu rozsudku krajského súdu v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne a generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne dospel k zhodnému záveru ako krajský súd, a to že námietky sťažovateľa uvedené v žalobe neboli spôsobilé zvrátiť vecnú správnosť a zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu. Najvyšší súd považoval za preukázané, že skutočnosti, ktorými sťažovateľ v kasačnej sťažnosti spochybňoval zákonnosť rozhodnutia krajského súdu, boli totožné s námietkami, ktoré namietal už v správnom konaní i v správnej žalobe a s ktorými sa Sociálna poisťovňa aj krajský súd náležite vysporiadali. Najvyšší súd považoval právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že najvyšší súd sa uspokojivo a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal a nedal ani dostatočné, presvedčivé a presné odpovede na najpodstatnejšie skutkové a právne námietky a argumenty sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu. U sťažovateľa pretrváva podozrenie o jeho skrytej diskriminácii. Podľa sťažovateľa: *«Najvyšší súd... nezhodnotil evidentne odslúženú dobu SLUŽBY v 1. a 2. ročníku Vojenskej strednej odbornej školy zdravotníckej v Žiline (ďalej len „VSOŠ“) ako dobu poistenia, resp. posudzovanú len ako málo bonitnú III. pracovnú kategóriu (rovnako ako civilným stredoškolákom), ktorú však vojaci do 31.12.1999 vôbec nepoznali... O zaradení do I. resp. II. kategórie podľa „tabuliek počtov MNO ČSSR“ žiaci VSOŠ, vojaci základnej služby a vojaci z povolania nemali ani potuchy, pretože ani v kádrových rozkazoch ministra národnej obrany ČSSR, alebo veliteľov vojenských okruhov sa nikdy neuvádzali tieto údaje o kategóriách... Ani v rozkaze ministra MNO ČSSR pri prepustení do civilu sa o týchto údajoch o zaradení a pôsobení v I. a II. kategórii funkcií nedozvedel, pretože tam neboli uvádzané. S nimi sa vojak oboznamoval len tesne pri odchode do civilu, ale nikdy nie niekedy predtým, alebo v priebehu služby...»*

Sťažovateľ je toho názoru, že výklad a aplikácia zákonného predpisu v prejednávanej veci krajským súdom a najvyšším súdom je arbitrárna.

Sťažovateľ ďalej uvádza: *„... sťažovateľ študoval a zároveň vykonával SLUŽBU v dĺžke 738 dní v 1. a 2. ročníku VSOŠ v Žiline od 01.08.1974 do 07.08.1976 a zároveň absolvoval vojenskú základnú službu v 3. a 4. ročníku VSOŠ v Žiline od 08.08.1976 do 15.07.1978 v dĺžke 707 dní. Toto obdobie výkonu preferovanej služby v 1. a 2. ročníku VSOŠ mu však Sociálna poisťovňa, ba ani Krajský súd v Trnave a NS SR nezaradili do I. kategórii funkcií! Obdobie výkonu SLUŽBY v 1. a 2. ročníku VSOŠ mu tam chýba. Toto ho výrazne poškodzuje a túto hrubú chybu žiada odstrániť.*

Najvyšší súd SR, Krajský súd v Trnave, ani Sociálna poisťovňa neprihliadli na okolnosť, že žiaci VSOŠ používajú navlas rovnaké vojenské hodnosti, uniformy príslušníkov ČSLA a vojenské označenia, sú zaradení vo vojenských funkciách veliteľ družstva, zástupca veliteľa čaty, dozorný roty, pomocník dozorného roty, pomocník výkonného práporčíka a pod. a organizovaní vo vojenských skupinách (družstvo, čata, rota, prápor, pluk), nosia štátne znaky a symboly ako v ostatných silových rezortoch,

či ozbrojených zboroch SR... Tento výkon dozornej SLUŽBY žiakov VSOŠ na rote - bol svojim obsahom a náplňou úplne rovnaký, totožný a možno aj náročnejší a nebezpečnejší, ako boli učňovské roky našich rovesníkov baníckych učňov (I. pracovná kategória) a fúkačov skla v Lednických Rovniach (II. pracovná kategória) už od dosiahnutia ich veku 15. rokov a nikto dnes voči tomu nič nenamieta... Pričinením Ústavného súdu SR by malo prísť k významnej legislatívnej zmene a vstup žiakov vojenských stredných škôl do osobitného dôchodkového systému, posudzovať už odo dňa ich nástupu na vojenskú strednú školu v I. kategórii funkcií. Ich reálny výkon SLUŽBY je skutočne dostatočne silný signál na to, aby mali svoju adekvátnu dôchodkovú reflexiu a boli rovnako klasifikovaní ako výkon služby ostatných príslušníkov ozbrojených zborov v silových rezortoch SR. Iné postupy by totiž zjavne vnášali prvky diskriminácie a prvky nerovnakého prístupu k tejto kategórii poistencov...

Ak sa pozorne prizrieme na ustanovenie § 33 zák. č. 76/1959 Zb. nárok na výsluhový príspevok a výška tejto dávky je naviazaná na dobu služby v ozbrojených silách, pričom vôbec nie je konkretizovaný DRUH SLUŽBY a dokonca nikde v zákone nie je ani ustanovené, že táto služba má byť vykonaná v SLUŽOBNOM POMERE!

... vojenskú základnú službu v 3. ročníku VSOŠ začal už ako 17. ročný, no Sociálna poisťovňa mu túto evidentne odsluženú dobu odstrihla a nehanebne mu ráta obdobie vykonanej SLUŽBY na dôchodkové účely až od dovŕšenia 18-tich rokov veku!

... NS SR, KS TT a Sociálna poisťovňa si nedali ani námahu predložiť rezortný zoznam preferovaných zamestnaní bývalého MNO ČSSR, kde by SLUŽBA žiakov 1. a 2. ročníku VSOŠ bola z tohto zoznamu vylúčená.

... je úlohou všeobecných súdov vyjadriť sa tiež k tomu, či daný typ štvorročného vojenského stredoškolského vzdelania predstavoval skutočnú ostrú vojenskú prípravu na budúce vojenské povolanie, alebo išlo o ostrý vojenský výcvik (ktorý trval u vojakov základnej služby krátkych len 30 dní), alebo o výkon SLUŽBY, ktorý sa nápadne podobal alebo úplne bol stotožnený s výkonom vojenskej základnej služby.

Súdy však MOHLI podľa výsledkov vykonaného dokazovania VYSLOVIŤ, že pracovník splňuje podmienky pre zaradenie do I. či II. pracovnej kategórie v prípade, že práca ním vykonávaná zodpovedala celkom niektorému zamestnaniu zaradenému

do I. alebo II. pracovnej kategórie, pričom však museli posudzovať všetky podmienky, za ktorých mohlo byť zamestnanie zaradené do rezortného zoznamu...

Sociálna poisťovňa nechce priznať fakt, že rezortné zoznamy bývalého MNO ČSSR nemá k dispozícii, lebo neboli vydané.“

6.1 Sťažovateľ Sociálnej poisťovni vytýka nedostatky v jej konaní a rozhodovaní, okrem iného tiež, že Sociálna poisťovňa sústavne odmieta vypočúť sťažovateľa, svedkov, posudzovať predkladané dôkazy, komentovať zákony o zbraniach a strelive, ktoré umožňovali obchádzať zákon č. 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Branný zákon“), pričom podľa týchto zákonov mohli s týmito zbraňami a strelivom narábať iba vojenské osoby v činnnej službe, čo sa vzťahovalo na všetkých žiakov vojenskej odbornej vysokej školy, odmieta tiež zohľadňovať činnosti vykonávané žiakmi 1. a 2. ročníka vojenskej strednej odbornej školy, všetky okolnosti ich štúdia na vojenskej strednej odbornej škole.

6.2 Podľa sťažovateľa na vojenskej strednej odbornej škole išlo o zrejmé zneužívanie mladistvých na výkon a prípravu vojenskej služby a výkon nútených prác, žiaci boli pod nadmernou fyzickou aj psychickou záťažou, čo na nich mohlo zanechať celoživotné nepriaznivé následky. Označovanie týchto žiakov ako „chovancov“ je nesprávne, pretože chovanci v edukačných ústavoch (výchovno-nápravných ústavoch) neboli vyzbrojovaní strelnými zbraňami, neboli podrobovaní vojenskému výcviku.

6.3 Postup najvyššieho súdu, krajského súdu a Sociálnej poisťovne odporuje čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, dochádza k diskriminácii sťažovateľa oproti poberateľom starobných dôchodkov, čo je v rozpore s § 3 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“).

6.4 Najvyšší súd mal vykonať dokazovanie a nespoliehať sa len na jednokolajné tvrdenia v prospech Sociálnej poisťovne.

6.5 Sťažovateľ žiada ústavný súd o výklad pojmu „vojenská osoba v činnnej službe“, „vojak“, „vojenská osoba“ (v zmysle zákonov o zbraniach a strelive, v zmysle Branného zákona).

6.6 Sťažovateľ zastáva názor, že najvyšší súd nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, najvyšší súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

7. Vzhľadom na uvedené argumenty sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu, zrušil rozsudok najvyššieho súdu, prikázal mu ďalej konať vo veci, rozhodnúť a priznal sťažovateľovi voči najvyššiemu súdu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

8. V doplnení ústavnej sťažnosti, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 23. januára 2020, sťažovateľ opakovane poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sp. zn. Cpjf 46/77, rozsudok Krajského súdu v Prahe č. k. 42 Ad 2/2017-52 z 20. júla 2018 a rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 6 Ads 33/2012-54 z 28. novembra 2012. Sťažovateľ uviedol, že apeloval na všeobecné súdy, aby takéto rozsudky vzali do úvahy, pretože podmienky vojenského stredoškolského štúdia do roku 1992 boli v celej Českej a Slovenskej Federatívnej Republike rovnaké, jednotné. Sociálna poisťovňa sa odmieta zaoberať predkladanými dôkazmi, posudzovať relevantné právne predpisy a okolnosti štúdia na vojenskej strednej odbornej škole, odmietla priznať, že mladistvý žiak vojenskej strednej odbornej školy musel byť v zamestnaní 33 hodín, permanentne odmieta vykonávať dokazovanie. Bývalé ministerstvo obrany hrubo porušovalo § 14 ods. 5 a § 17 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení, keď nevydalo rezortný zoznam preferovaných zamestnaní. Sťažovateľ od 15. roku veku podstupoval dôraznú vojenskú prípravu a ostrý vojenský výcvik, žiaci vojenských stredných odborných škôl museli chodiť do 24-hodinových služieb na rote. Sťažovateľ kategoricky odmieta názor, že štúdium v 1. a 2. ročníku nebolo

výkonom služby a žiada o výklad pojmov „vojak“, „vojenská osoba v činnej službe“, „vojenská osoba“. Tiež argumentuje, že zákonodarca v § 132 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení neuviedol, že musí ísť výlučne o vojenskú službu.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa čl. 12 ústavy ods. 1 a 2 ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné. Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

16. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

18. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta nedostatočné odôvodnenie, arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Tvrdí, že najvyšší súd vec nesprávne právne

posúdil a odklonil sa od súdnej praxe. Sťažovateľ považuje za nesprávne, keď Sociálna poisťovňa a následne krajský súd a najvyšší súd nezohľadnili, nezarátali pre účely priznania starobného dôchodku obdobie výkonu služby sťažovateľa v 1. a 2. ročníku vojenskej strednej odbornej školy a nezaradili túto službu do I. kategórie funkcií. Uvádza, že vo veci nebola náležite zistená materiálna pravda. Cíti sa byť diskriminovaný (napr. v porovnaní s baníckymi učňami, fúkačmi skla, ktorí boli zaradení do I., resp. II. kategórie funkcií), pričom poukazuje na špecifiká, okolnosti štúdia na vojenskej strednej odbornej škole, jeho náročnosť po fyzickej, ako aj psychickej stránke, poukazuje tiež na s tým súvisiacu právnu úpravu.

19. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej čl. 46 ods. 1 ústavy je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

20. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov.

21. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

22. Ústavné právo fyzických osôb a právnických osôb, ktoré obhájiteľným spôsobom tvrdia, že boli na svojich právach ukrátené rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak, pričom z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd, zaručuje čl. 46 ods. 2 ústavy. Obhájiteľnosť tvrdenia v danom prípade znamená, že vzhľadom na právnu úpravu a na okolnosti prípadu bolo konkrétne

rozhodnutie orgánu verejnej správy spôsobilé zasiahnuť do práv alebo právom chránených záujmov fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré tvrdia, že boli rozhodnutím orgánu verejnej správy dotknuté. V tomto rozsahu (pokiaľ ide o garantovanie práva na prístup k súdu) predstavuje ustanovenie čl. 46 ods. 2 ústavy lex specialis vo vzťahu k všeobecnejšiemu ustanoveniu čl. 46 ods. 1 ústavy. Aj v prípadoch, keď právo na prístup k súdu účastníka súdneho konania má svoj ústavný základ v čl. 46 ods. 2 ústavy, je súd konajúci vo veci viazaný princípmi spravodlivého súdneho konania vyplývajúcimi z čl. 46 ods. 1 ústavy (I. ÚS 346/2020).

23. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

24. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

25. Ústavný súd uvádza, že v rámci svojej rozhodovacej činnosti musí mať na zreteli, že podstatou rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, a nie posudzovanie jeho právnej perfektnosti ani jeho prípadné „vylepšovanie“ (m. m. IV. ÚS 325/08, IV. ÚS 218/2010). Poslaním ústavného súdu nie je kontrola súdnej činnosti vo všetkých smeroch a aspektoch a skúmanie akejkoľvek možnej nezákonnosti alebo procesného pochybenia, či dokonca zrejmej nesprávnosti, ktoré sa v individuálnom konaní pred všeobecnými súdmi prípadne vyskytnú, ale výlučne posudzovanie konformity aktu aplikácie práva (v posudzovanej veci súdneho rozhodnutia) s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd teda nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto zásadne nemôže meritórne preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, pri vydaní ktorých súdy rešpektovali požiadavky vyplývajúce z obsahu základných práv ustanovených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu svojím vlastným názorom iba v prípade, ak by tento bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný (I. ÚS 131/2018).

26. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).

27. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takého práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 79/2012).

28. Vo vzťahu k sťažnostným námietkam týkajúcim nedostatočného odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, jeho arbitrárnosti a nesprávneho právneho posúdenia veci ústavný súd uvádza, že najvyšší súd sa zaoberal kasačnou námietkou sťažovateľa týkajúcou sa nezohľadnenia doby štúdia v 1. a 2. ročníku vojenskej strednej odbornej školy, v tomto smere sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi krajského súdu, ktorý obdobie 1. a 2. ročníka rovnako ako Sociálna poisťovňa nepovažoval za obdobie činnnej vojenskej služby (bod 37 až 40 odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu). Najvyšší súd považoval za správnu aj aplikáciu relevantných právnych noriem krajským súdom a Sociálnou poisťovňou (bod 41 odôvodnenia). Vyjadril sa k návrhu sťažovateľa na doplnenie dokazovania, pričom vysvetlil, prečo ho nepovažoval za opodstatnený (bod 42 odôvodnenia), zaujal stanovisko k námietke o absencii oficiálneho rezortného zoznamu funkcií MNO ČSSR (bod 43 odôvodnenia), k (ne)možnosti súdov vysloviť, že osoba spĺňa podmienky pre zaradenie do I. či II. kategórie funkcií, k relevancii poukazu sťažovateľa na zákony o zbraniach a streľive. Rozsudok najvyššieho súdu (v spojení s rozsudkom krajského súdu) nemožno označiť za zjavne neodôvodnený, najvyšší súd v rozsudku primeraným spôsobom reagoval na námietky sťažovateľa vznesené v kasačnej sťažnosti. Ústavný súd konštatuje, že rozsudok najvyššieho súdu nemožno označiť ani za arbitrárny a interpretáciu príslušných právnych noriem učinenu najvyšším súdom za popierajúcu ich zmysel, a preto napadnutý rozsudok najvyššieho súdu ústavný súd považuje za ústavne udržateľný. Z rozsudku

najvyššieho súdu (v spojení s rozsudkom krajského súdu) sú zrejme zrozumiteľné a logické argumenty, opierajúce sa o relevantnú právnu úpravu, prečo obdobie štúdia v 1. a 2. ročníku na vojenskej strednej odbornej škole nemožno hodnotiť ako výkon vojenskej služby so zaradením do I. kategórie funkcií. Ústavný súd preto považuje rozsudok najvyššieho súdu (vrátane jeho interpretácie na vec aplikovaných zákonných ustanovení) za ústavne udržateľný.

29. Sťažovateľ uvádza, že najvyšší súd sa pri rozhodovaní odklonil od súdnej praxe, v odôvodnení ústavnej sťažnosti však poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, rozhodnutie Krajského súdu v Prahe. Ústavný súd konštatuje, že predmetné rozhodnutia súdov nemajú relevanciu vo vzťahu k námietke o odklone od súdnej praxe, keďže tieto nepredstavujú rozhodnutia súdov Slovenskej republiky.

30. K argumentu sťažovateľa, v zmysle ktorého mal najvyšší súd vykonať dokazovanie a nespoliehať sa len na tvrdenia v prospech Sociálnej poisťovne, ústavný súd uvádza, že prieskum zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov spočíva v preskúmaní, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (III. ÚS 502/2015, IV. ÚS 596/2012). Najvyšší súd vo veci sťažovateľa nepovažoval za dôvodný jeho návrh na doplnenie dokazovania vznesený v kasačnej sťažnosti, pričom svoj postoj k predmetnému návrhu v napadnutom rozsudku náležite zdôvodnil.

31. Osobitne vo vzťahu k požiadavke sťažovateľa o výklad zákonných pojmov „vojenská osoba v činnnej službe“, „vojak“, „vojenská osoba“ ústavným súdom ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že prvoradou jeho úlohou je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti. Interpretácia zákonov primárne pripadá všeobecným súdom. Ústavný súd vo veci sťažovateľa nezistil porušenie povinnosti najvyššieho súdu rešpektovať požiadavky vyplývajúce z obsahu základných práv ustanovených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy), rozsudok najvyššieho súdu nemožno označiť za arbitrárny

či zjavne neodôvodnený, preto ústavnému súdu neprislúcha interpretovať právne normy, nahrádzať právne závery všeobecných súdov vyslovených v danej veci.

32. Okolnosť, že sťažovateľ s rozsudkom najvyššieho súdu nesúhlasí, sama osebe nezakladá porušenie označených práv. Základné právo na súdnu ochranu garantované ústavou neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhoviecie návrhu účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96).

33. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nie je príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala porušenie označených práv dosahujúce ústavno-právnu intenzitu a možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Za daného stavu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

34. Zásady uvedené v čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v súhrne vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv človeka a majú univerzálny charakter. Sú to ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach (I. ÚS 59/97, mutatis mutandis II. ÚS 8/97, PL. ÚS 14/98). Predmetné ustanovenie predstavuje všeobecné zásady uplatňovania základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy a nemožno ho posudzovať samostatne, bez jeho vzájomného pôsobenia (ako aplikačného pravidla) s konkrétnym základným právom alebo slobodou. Keďže ústavný súd v posudzovanej veci nezistil také porušenie označených základných práv, ktoré by odôvodňovalo následné uplatnenie ústavnoprávnej ochrany, je potrebné konštatovať, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu uvedeného článku ústavy.

35. Pre úplnosť, vzhľadom na poukaz sťažovateľa na rozpor rozsudku najvyššieho súdu s § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona, ústavný súd uvádza, že podľa § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona (v spojení s § 307 Civilného sporového poriadku) na konanie vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania sa vzťahuje Civilný sporový poriadok a nie Správny súdny poriadok. Rozhodovanie súdu v rámci správneho súdnictva nemožno považovať za antidiskriminačný spor podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona.

36. Námietka sťažovateľa týkajúca sa porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu z uvedených dôvodov nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a náhrade trov konania je viazané na vyslovenie porušenia sťažovateľových práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu